

LISA Keskkonnaagentuuri aruandele „Ulukiasurkondade seisund ja kütmissoovitus 2024“.

Ettepanek hundi kütamise korraldamiseks 2024. aastal, 2. osa.

Populatsiooni juurdekasvu prognoos

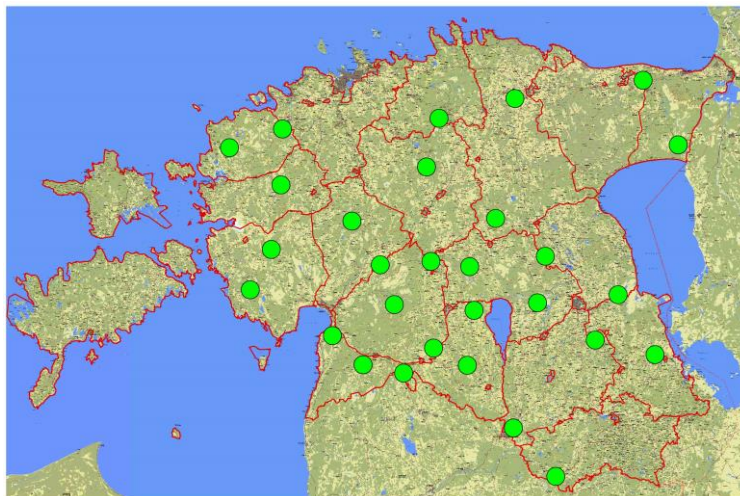
Käesoleva aasta aruandes „Ulukiasurkondade seisund ja kütmissoovitus 2024“ https://keskkonnaportaal.ee/sites/default/files/SEIREARUANNE_2024.pdf on hundi asurkonna suuruse, küttemahu ja juurdekasvunäitajate põhjal prognoositud 2024. aasta sügiseks arvukuse jäämist vahemikku 35-47 pesakonda, tõdedes, et hundi kõrge arvukuse korral on juurdekasv olnud varasemalt siiski keskmisest madalam. Tedaolevalt ei suuda prognoosimudel aga ette näha hundiasurkonna seisundis toimuvaid lokaalseid muutusi, mistõttu on hundiasurkonna arvukuse ja leviku tõepäraseks kirjeldamiseks ja kütmissettepaneku koostamiseks jätkuvalt vajalik järjepidev ja objektiivne andmete kogumine ning nende operatiivne edastamine.

Populatsiooni täpsustunud seisund

Novembri alguse seisuga on seire tulemusel kogutud erinevate vaatluste tulemusel lisandunud mõned seni teadmata või siis varasemalt ebaselged (üksteisest eristamata) hundipesakonnad ja seega info pesakondade leviku kohta mõnevõrra täienenud. Hetkeseisuga tuleb siiski tõdeda, et kevadel välja pakutud populatsiooni juurdekasvuprognosis (35-47 lisanduvat hundipesakonda) ei ole hetketeadmistele tuginedes siiski realiseerunud.

Kui käesoleva aasta oktoobrikuu alguseks oli seire käigus kogutud vaatluste põhjal teada möödunud suvel sündinud hundipesakondasid 20, siis 10. novembri seisuga on lisandunud vaatluste põhjal käesolevast pesitsushooajast teada vähemalt 29 erineva hundipesakonna olemasolu mandri-Eestis (Joonis 1.). Liigi levikupilt on suhteliselt ühtlane, välja arvatud paaris Eesti idapoolses maakonnas, kus info reproduktiivsete karjade kohta on käesoleva hetkeni puudulik.

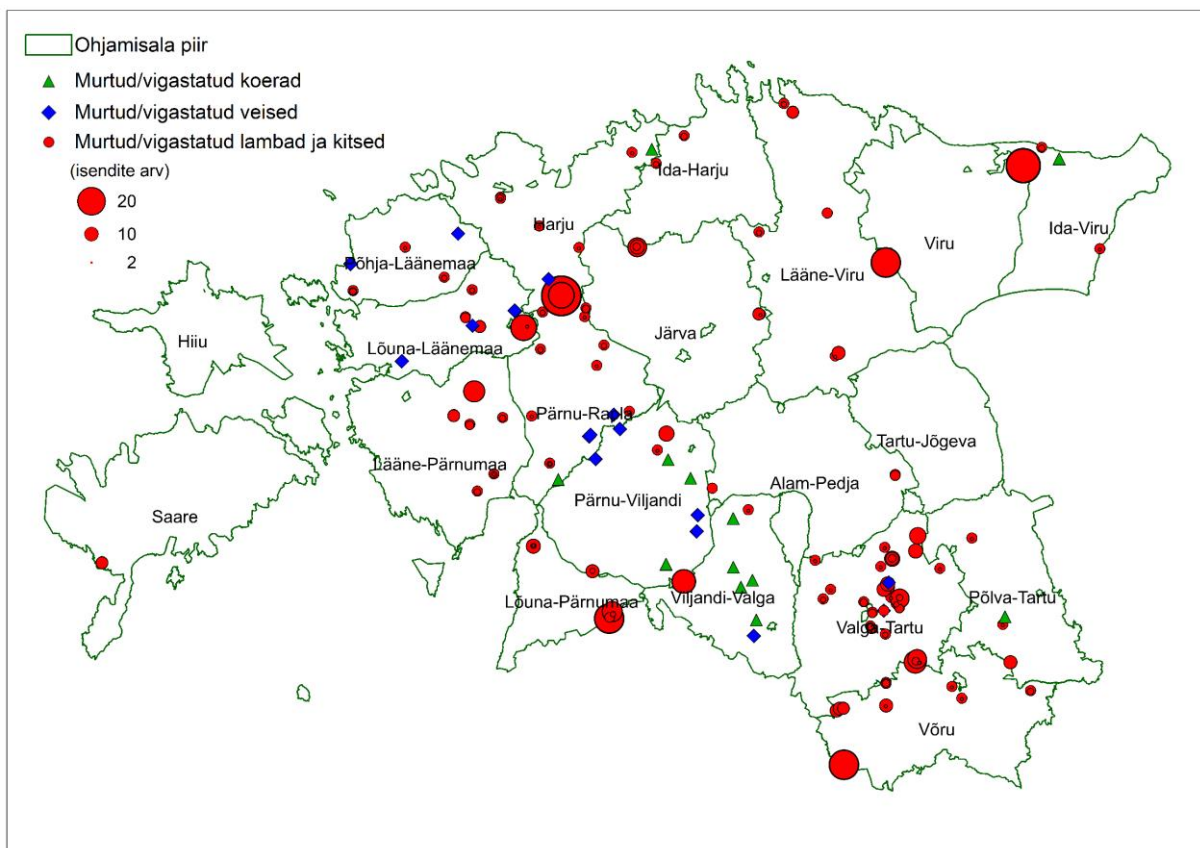
Hundipesakondade olemasolu kohta Hiiu- ja Saaremaalt teave puudub. Lõplik andmestik 2024. aasta reproduktiivsete hundipesakondade arvu ja leviku osas selgub jahihooaja lõpuks ja esitatakse 2025. aasta Eesti ulukiasurkondade seisundit kirjeldavas aruandes.

Joonis 1. Tedaolevate hundipesakondade levik Eestis seisuga 10.11.2024

Kahjustused

Küttimislimiidi ettepaneku esimeses osas toodi võrdluseks varasemate aastatega välja periood 1. maist kuni 30. septembrini. Mainitud perioodil on Keskkonnaameti andmetele tuginedes murtud tänavu lambaid umbes 45% vähem kui seda oli möödunud aastal samal perioodil. Nii oli kahjustuste hulk langenud enamuses maakondadest, kuid samas paistavad jätkuvalt suurema hulga murtud lammaste arvu poolest silma Pärnumaa, Raplamaa, Valgamaa, Võrumaa ja Tartumaa (tabel 1). Ülejäänud maakondades esines kahjustusi vähesel määral või mõõdukalt. Mainitud maakondades toimunud murdmised moodustavadki suure enamuse kogu murtud lammaste arvust. Perioodil 1. oktoober – 10. november lisandunud kahjustuste hulk on pigem tagasihoidlik ning iseloomult üsnagi hajutatud üle kogu maa. Murettekitav on siiski asjaolu, et kahjustuste osas on hakanud silma paistma piirkondlikud kodukoortele suunatud ründed ja seda mitmel pool Mandri-Eestis. Teadaolevalt on käesoleva aasta jooksul seisuga 10.11.2024 Eestis murtud kokku 30 koera. Siinkohal tuleb kindlasti mainida asjaolu, et arvestades metskitse arvukuse olulist langust Mandri-Eestis ning hetkel ka hundi olulisima saakliigi metssea puhul sigade Aafrika katku leviku piiramise eesmärgil seatud arvukuse sihtaset (kuni 3 isendit 1000 ha jahimaa kohta jahihooaja lõpus), eksisteerib endiselt kõrge risk piirkondlike kahjustuste tekkeks nii kari- kui ka koduloomade rünnete osas. **Sellest johtuvalt tuleks järgnevateks aastateks hundi arvukus kindlasti hoida suurkiskjate kaitse- ja ohjamise kavas eelmärgiks seatud 20-30 pesakonna vahemikus, eelistatult tasemel ~25 pesakonda.**

Joonis 2. Keskkonnaameti poolt fikseeritud kodu- ja kariloomad murdmisjuhtumid ja nende ulatus (murtud isendid) perioodil 01.05.2024 - 10.11.2024.

Ohjamise korraldamine

Nii nagu varasematel aastatel, soovitame määrata hundi küttemislimiit ohjamisalade põhiselt ja seda kahes kuni kolmes osas. Kuna tänavuse küttemislimiidi 1. osa jaotus baseerus vastavalt hundi tekitatud kahjustuste paiknemisele, **arvestab käesolev 2. osa küttemissoovitus populatsiooni hetkel teadaolevat arvukust ning selle peamiseks eesmärgiks on populatsiooni üldarvukuse reguleerimine eelkõige piirkondades, kus kahjustusi esines või eksisteerivad suuremad võimalused nende tekkeks.**

Limiidi kolmanda osa soovitame kaalutletud vajadusel anda tulenevalt uute kahjustuste ilmnemisel/jätkumisel probleempiirkondadesse ja vastavalt jahihooaja jooksul kogunenud uuele informatsioonile hundikarjade arvu, leviku ja suuruse kohta. Limiidi 3. osa määramise operatiivsuse huvides esitab Keskkonnaagentuur ettepaneku otse Keskkonnaametile ja teadmiseks Kliimaministeriumile. Limiidi kolmanda osa määramine erinevatele ohjamisaladele või nende osadele võib toimuda erinevatel aegadel kogu jahihooaja jooksul.

Ohjamise eesmärk on tagada Mandri-Eestis 2025. aasta sügiseks 25 (maksimaalne kõikumine ± 5) hundi pesakonna olemasolu koos populatsiooni võimalikult ühtlase jaotumusega sobilike elupaikade vahel, eelistades ennekõike suuremaid loodusmaastikke.

Küttemislimiidi 2. osa suurus, jaotus ja lisatingimused

Küttemislimiidi teise osa suuruseks soovitame määrata lisaks esimesele küttemismahule 27 hunti. Koos esimese küttemismahuga (90 isendit) on seega kogu küttemislimiidi maksimaalseks suuruseks 117 hunti. Soovituslik küttemislimiidi 2. osa jaotus ohjamisalade lõikes on toodud tabelis 1. Lisaks on tabelis toodud küttemislimiidi summaarne jaotus ohjamisalade lõikes.

Tabel 1. Hundi küttemislimiidi esimese ja teise osa ettepanek

Ohjamisala	Küttemislimiidi 1. osa ettepanek	Küttemislimiidi 2. osa ettepanek	Küttemislimiidi 1. osa + 2. osa. kokku	Tingimused
Alam-Pedja	2	2	4	suunatud
Harju	10	0	10	kõik jahipiirkonnad
Hiiu	0	0	0	
Ida-Harju	0	5	5	kõik jahipiirkonnad
Ida-Viru	0	5	5	kõik jahipiirkonnad
Järva	5	5	10	suunatud
Lõuna-Läänemaa	5	2	7	kõik jahipiirkonnad
Lõuna-Pärnumaa	5	0	5	kõik jahipiirkonnad
Lääne-Pärnumaa	7	0	7	kõik jahipiirkonnad
Lääne-Viru	6	0	6	suunatud
Põhja-Läänemaa	0	0	0	
Põlva-Tartu	5	2	7	suunatud
Pärnu-Rapla	10	0	10	kõik jahipiirkonnad
Pärnu-Viljandi	5	4	9	suunatud
Saare	0	0	0	
Tartu-Jõgeva	0	0	0	
Valga-Tartu	15	0	15	kõik jahipiirkonnad
Viljandi-Valga	5	2	7	kõik jahipiirkonnad
Viru	0	0	0	
Võru	10	0	10	kõik jahipiirkonnad
Kokku	90	27	117	

Küttimislimiidi väljastamisel palume järgida täienenud suuniseid limiidi jaotuse osas ja kehtestada see vastavalt tabelis 1 viidatud tingimustele. Suunisteta jaotuse korral summeeritakse tabeli 1. ja 2. osa küttimismaht kogu ohjamispiirkonna ulatuses, suunatud jaotuse korral arvestatakse allpooltoodud punktide 1-5 all olevaid suuniseid ja need võetakse aluseks kehtima hakkava (küttimisettepaneku 1. ja 2. osa koos) limiidi kinnitamisel.

Suunatud jaotusega ohjamisaladel on lubatud hundijahti pidada ainult allpool mainitud jahipiirkondades või nende osades järgmistel tingimustel:

(1) Alam-Pedja ohjamispiirkond

1.1 Vahelaane jahipiirkond - 2 hunti

1.2 Konguta, Nõgiaru, Rannu jahipiirkond ning Puhja jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest lõuna poole jääval alal ja Sangla jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest lõuna poole jääval alal - 2 hunti

(2) Järva ohjamispiirkond

2.1 Juuru, Kose ja Kõue jahipiirkond – 5 hunti

2.2 Kõik ülejäänud jahipiirkonnad (välja arvatud Juuru, Kose ja Kõue jahipiirkond) - 5 hunti

(3) Lääne-Viru ohjamispiirkond

3.1 Ambla, Haljala, Ida-Lahemaa, Järva-Jaani, Kadrina, Kiltsi, Koeru, Kullaaru, Kunda, Mahu, Nõmmküla, Pajusti, Porkuni, Rakke, Ranna Tamsalu, Triigi, Tõrma, Varangu, Viitna, Vohnja ja Väike-Maarja jahipiirkond – 6 hunti

(4) Põlva-Tartu ohjamispiirkond

4.1 Ahja, Haaslava, Kastre, Taevaskoja ja Võnnu jahipiirkond – 7 hunti

(5) Pärnu-Viljandi ohjamispiirkond

5.1. Rahnoja jahipiirkonnas Navesti jõest põhja poole jääval alal ja **Kurgja** jahipiirkonnas Kaansoo-Suurejõe maanteest lõuna poole jääval alal - **5 hunti**

5.2. Sürgavere jahipiirkonnas ja **Lembitu** jahipiirkonna osas, mis jääb Viljandi-Imavere maanteest lääne poole – **2 hunti**

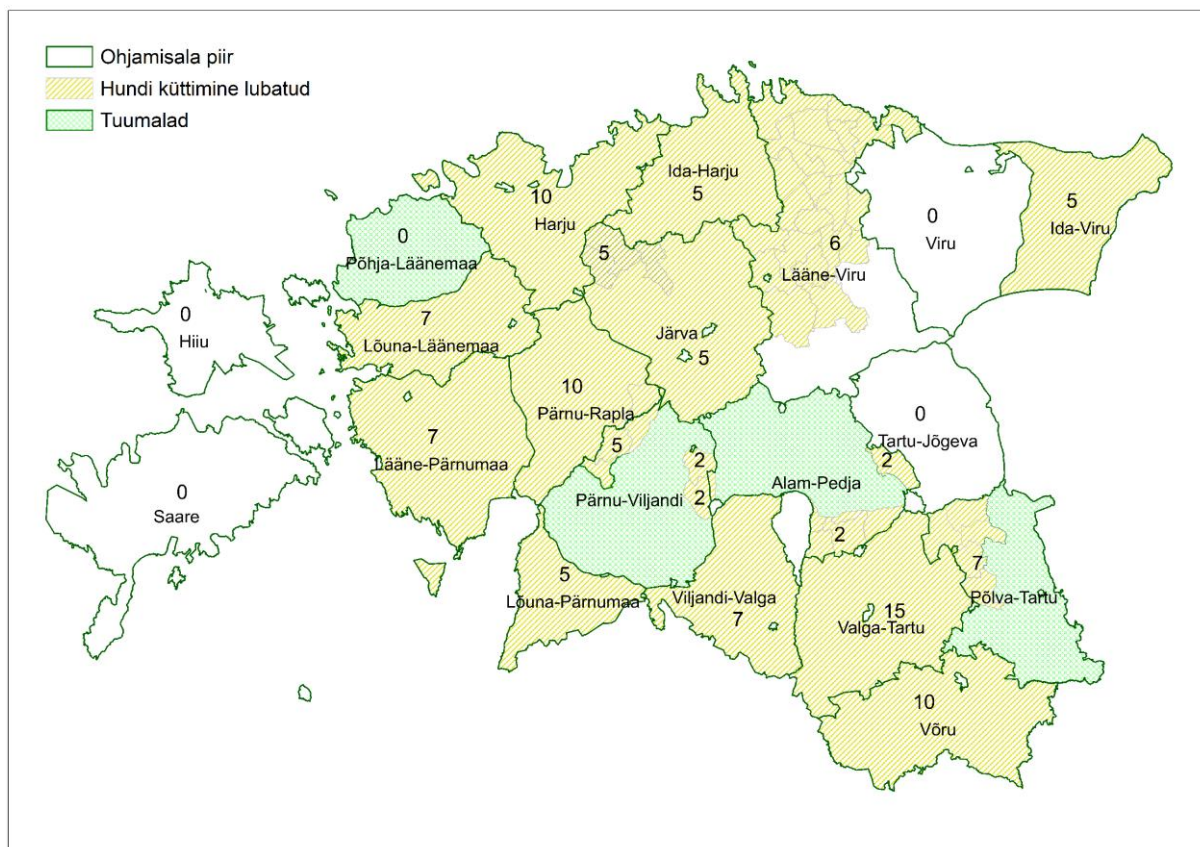
5.2 Lisatingimused : Hundijahti on lubatud pidada ainult üksikult või paaris liikuvatele huntidele kelle puhul on vahetult tuvastatud nende otsene osalus koerte murdmisel.

5.3. Päri-Metsküla jahipiirkonna osas, mis jääb Kõpu-Vastemõisa teest ida poole - **2 hunti**

Küttimispiiranguid (kas täielikke või osalisi) soovitame rakendada kokku kaheksas ohjamispiirkonnas. Põhjendused piirangute kehtestamise kohta leiab allpool olevast jaotusest:

Hundijahiga seotud piirangualad (Joonis 2) ja põhjendused piirangute kehtestamiseks käesoleval jahiaastal ohjamispiirkonniti:

- 1) **Alam-Pedja** – populatsiooni olulise tuumikalana säilitada antud ohjamispiirkonda asustavaid isendeid
- 2) **Hiiu** – madalast asustustihedusest lähtuvalt küttimisvajadus puudub
- 3) **Põhja-Läänemaa** – populatsiooni olulise tuumikalana säilitada antud ohjamispiirkonda asustavaid isendeid
- 4) **Põlva-Tartu** - populatsiooni olulise tuumikalana säilitada antud ohjamispiirkonda asustavaid isendeid
- 5) **Pärnu-Viljandi** - populatsiooni olulise tuumikalana säilitada antud ohjamispiirkonda asustavaid isendeid
- 6) **Saare** – madalast asustustihedusest lähtuvalt küttimisvajadus puudub
- 7) **Tartu-Jõgeva** – madalast asustustihedusest lähtuvalt küttimisvajadus puudub
- 8) **Viru** - madalast asustustihedusest lähtuvalt küttimisvajadus puudub

Joonis 3. Hundi summaarne (1.osa+2.osa) küttimislimiidi jaotus. Liivakarva kollakalt on tähistatud ohjamisalad või ohjamisalade osad kus hundi küttimine on lubatud, roheliselt on tähistatud olulisemad tuumalad, millel on soovitav huntide küttimisest hoiduda ja täiteta (valgelt) on tähistatud piirkonnad, kus madalast hundi asustustihedusest lähtuvalt küttimisvajadus puudub.

Jahti on keelatud pidada telemeetriliste märgistega varustatud huntidele ning nende gruppidele, kes viibivad ajutiselt väljaspool selleks eelnevalt kehtestatud piirangualasid.

Vältimaks hundile kehtestatud küttemiskvoodi ületamist on jätkuvalt vajalik ohjamisalade põhiselt hundijahti koordineerivate isikute määramine.

Hundi küttemislimiidi kolmanda osa kohta ettepaneku tegemise jaoks on oluline huntide küttemise järgselt vastavad ülevaatusankeedid ja bioproovid esitada võimalikult kiiresti. Soovitame kütitud hundi kohta nõutavad ankeetandmed sisestada JAHISesse, sellisel juhul ei ole vaja neid eraldi Keskkonnaagentuurile saata.

NB! Lisaks eelpoolmainitule on küttemislimiidi kolmanda osa määramise oluliseks komponendiks operatiivse vaatlusinfo edastamine huntide liikumise kohta käesoleval jahiaastal infosüsteemi JAHIS kaudu või keskkonnaagentuurile e-posti aadressil ulukiseire@envir.ee.

LISA 1. 2024. aasta hundi ohjamisalade kirjeldus

1. Alam-Pedja ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Kolga-Jaani, Konguta, Kõo, Kärevere, Laeva, Leie, Lembitu, Nõgiaru, Pikknurme, Puhja, Rannu, Sangla, Tähtvere, Tääksi, Vahelaane**, samuti **Põltsamaa** jahipiirkonna Tallinn-Tartu mnt.-st lõuna poole jäävat osa ja **Põltsamaa-Jõgeva** mnt.-st lõuna poole jäävat osa, **Viiratsi** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest põhja poole jäävat osa ning **Tänassilma** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest põhja poole jäävat osa.

2. Ida-Harju ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aegviidu, Jäneda, Kose, Lehtse, Lääne-Lahemaa, Maapaju, Nahe, Põhja-Kõrvemaa, Siniallika**, samuti **Ida-Harju** jahipiirkonna **Kahala, Kehra, Kuusalu, Peningi ja Voose** jahtkondi.

3. Hiiu ohjamisala

Hõlmab kõiki Hiiu maakonna jahipiirkondi.

4. Ida-Viru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Alajõe, Auvere, Kivinõmme, Kuremäe, Kurtna, Narva, Ontika, Permisküla, Remniku, Sillamäe, Vaivara, Voka**.

5. Järva ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Alliku, Anna, EPT, Esna, Imavere, Juuru, Jüriöö, Kabala, Kaiu, Kirna, Koigi, Kõrvemaa, Leva, Lõõla, Oisu, Türi, Vahastu, Väätša**, samuti **Ida-Harju** jahipiirkonna **Ardu ja Kõue** jahtkondi ning **Kaansoo** jahipiirkonna Türi-Põikva-Rassi-Tõrvaaugu teest põhja poole jäävat osa, **Kehtna** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest põhja poole jäävat osa, **Käru** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest põhja poole jäävat osa, **Valtu** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest põhja poole jäävat osa.

6. Lõuna-Läänemaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Haapsalu, Haimre, Kasari, Kullamaa, Luiste, Martna, Märjamaa, Sooniste, Urevere, Vardi**, samuti **Taebla** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest lõuna poole jäävat osa ja **Nissi** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest lõuna poole jäävat osa Ellamaalt Riisipereni ning Riisipere-Napanurga-Kohatu teest ida poole jäävat osa.

7. Lõuna-Pärnumaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Massiaru, Nõmme, Ora, Orajõe, Tali, Tahkuranna**, samuti **Kilingi-Nõmme** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa, **Surju** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa, **Tihemetsa** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Mõisaküla** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Kamara-Mõisaküla** teest lääne poole jäävat osa.

8. Viljandi-Valga ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Holstre, Hummuli, Karjanurme, Karksi, Koorküla, Kärstna, Lilli, Nuia, Paistu, Riidaja, Rulli, Suislepa, Taagepera, Tarvastu, Tõrva, Vambola**, samuti **Abja** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa, **Mõisaküla** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa ning Kamara-Mõisaküla teest ida poole jäävat osa (ülejäanud piiritletud EV riigipiiriga), **Paistu** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest ida poole jäävat osa, **Polli** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest lõuna poole jäävat osa, **Viiratsi** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Tänassilma** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest lõuna poole jäävat osa.

9. Harju ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Keila, Kohila, Külmallika, Palamulla, Paldiski, Põrsu, Rae, Rapla, Tammiku, Vääna**, samuti **Ida-Harju** jahipiirkonna **Aruküla, Jüri, Kaberneeme, Kostivere** ja **Maardu** jahtkondi, **Lääne-Harju** jahipiirkonna **Kiili, Saku, Saue ja Ääsmäe** jahtkondi, **Padise** jahipiirkonna Padise-Kurkse teest ida poole jäävat osa ja Padise-Rummu teest lõuna poole jäävat osa, **Nissi** jahipiirkonna Munalaskme-Riisipere-Mustu teest ida poole jäävat osa ning **Raikküla** jahipiirkonna Rapla-Orgita-Märjamaa maanteest põhja poole jäävat osa.

10. Lääne-Pärnumaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aruvälja, Audru, Jõõpre, Jäärumetsa, Kihlepa-Lindi, Koonga, Lihula, Lõpe, Massu, Saulepi, Seliste, Tuudi, Tõstamaa, Vatla, Vana-Varbla, Vigala**, samuti **Are** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa, **Halinga** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa, **Pööravere** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa ning **Päärdu** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa.

11. Lääne-Viru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aidu, Ambla, Haljala, Ida-Lahemaa, Järva-Jaani, Kadrina, Kiltsi, Koeru, Kullaaru, Kunda, Laekvere, Mahu, Nõmmküla, Pajusti, Porkuni, Päinurme, Rakke, Ranna, Sadala, Simuna, Tamsalu, Triigi, Tõrma, Vaimastvere, Varangu, Viitna, Vohnja, Väike-Maarja**, samuti **Jõgeva** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest põhja poole jäävat osa, **Laiuse** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest põhja poole jäävat osa, **Torma** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest põhja poole jäävat osa ning **Põltsamaa** jahipiirkonna Tallinn-Tartu mnt.-st põhja poole ja Põltsamaa-Jõgeva mnt.-st põhja poole jäävat osa.

12. Pärnu-Rapla ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Eidapere, Järvakandi, Kaisma, Pärnjõe, Sauga, Tootsi, Suigu, Valgu, Väandra**, samuti **Kehtna** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest lõuna poole jäävat osa, **Valtu** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest lõuna poole jäävat osa, **Raikküla** jahipiirkonna Rapla-Orgita-Märjamaa maanteest lõuna poole jäävat osa, **Are** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa, **Halinga** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa, **Pööravere** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa, **Tori-Sindi** jahipiirkonna Pärnu jõest põhja poole jäävat osa, **Kurgja** jahipiirkonna Pärnu jõest põhja poole jäävat osa, **Päärdu** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa ning **Käru** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest lõuna poole jäävat osa.

13. Pärnu-Viljandi ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Halliste, Heimtali, Kullipesa, Lahmuse, Päre-Metsküla, Rahnoja, Rimmu, Suure-Jaani, Sürgavere**, samuti **Abja** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Kaansoo** jahipiirkonna Türi-Põikva-Rassi-Tõrvaaugu teest lõuna poole jääv osa, **Mõisaküla** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Paistu** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest lääne poole jäävat osa, **Polli** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest põhja poole jäävat osa, **Kilingi-Nõmme** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Surju** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Tihemetsa** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Tori-Sindi** Pärnu jõest lõuna poole jäävat osa ja **Kurgja** jahipiirkonna Pärnu jõest lõuna poole jäävat osa

14. Saare ohjamisala

Hõlmab kõiki Saare maakonna jahipiirkondi.

15. Tartu-Jõgeva ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Alatskivi, Amme, Kullavere, Luua, Luunja, Palamuse, Peipsiääre, Saadjärve, Tammistu**, samuti **Jõgeva** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest lõuna poole jäävat osa, **Laiuse** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Torma** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest lõuna poole jäävat osa.

16. Põlva-Tartu ohjamisala.

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Ahja, Haaslava, Järvelja, Ilumetsa, Kastre, Kauksi, Laheda, Meeksi, Mäe, Orava, Peri, Rasina, Ruusa, Rápina, Taevaskoja, Veerksu, Veriora, Võnnu, Värskä.**

17. Valga-Tartu ohjamisala.

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aakre, Elva, Hellenurme, Kaagjärve, Kambja, Kanepi, Kooraste, Kõlleste, Laatre, Linda, Nõo, Puka, Põlgaste, Põlva, Pühajärve, Sangaste, Saverna, Uniküla, Urvaste, Valga, Valgjärve, Vana-Otepää, Vastse-Kuuste, Võhandu, Ülenurme.**

18. Võru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Antsla, Haanja, Hargla, Hino, Illi, Karula, Koemetsa, Koikküla, Krabi, Kääpa, Lasva, Lepistu, Lüllemäe, Meremäe, Misso, Mõniste, Obinitsa, Ruusmäe, Rõuge, Sõmerpalu, Varstu, Vastseliina, Viitina, Võru, Väimela.**

19. Viru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Anguse, Avinurme, Kauksi, Kiikla, Kiviõli, Kohtla-Nõmme, Lohusuu, Maidla, Muuga, Mäetaguse, Oonurme, Roela, Rägavere, Tamme, Tudu, Tudulinna, Uhtna, Vinni, Viru-Nigula.**

20. Põhja-Läänemaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Linnamäe, Noarootsi, Nõva, Palivere, Riguldi, Risti, Variku, Vormsi**, samuti **Taebla** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest põhja poole jäävat osa, **Nissi** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest põhja poole jäävat osa Ellamaalt Riisipereni ning Riisipere-Munalaskme

teest lääne poole jäävat osa ning **Padise** jahipiirkonna Kurkse-Padise-Metsalõugu-Munalaskme teest lääne poole jäävat osa.